

Planten vermeerderen en zaden – workshop

Op zaterdag 22 augustus 2015 verzorgde Ellen de Nood namens de AVVN op De Eendracht een workshop over het vermeerderen van planten en winnen van zaden. Het zelf vermeerderen van planten heeft volgens haar een aantal voordelen. Het is boeiend om te doen en een goedkope manier om aan planten te komen (of ze weg te geven). Bovendien is het effectief om zo gezonde en sterke planten over te houden met meer kwaliteit en diversiteit dan we gemiddeld aanschaffen in een tuincentrum. Het is wel belangrijk om altijd een gezonde plant als basis te nemen. En uiteraard moet het bodemleven gezond zijn, dus gebruik geen gifstoffen en geen kunstmest.

Zaaien en verspenen

Bij het winnen van zaden is het meestal niet noodzakelijk om de bloemen af te knippen. De zaden kunnen er ook zo uit geschud worden en opgevangen in een doek of plastic zak. Het bewaren van zaden dient droog te geschieden, bijvoorbeeld in een papieren zakje. De biologische potgrond (dus zonder bestrijdingsmiddelen en zonder kunstmest) moet voorafgaande aan het zaaien goed vochtig (maar niet kletsnat) gemaakt worden en vervolgens worden afgedekt met schelpenzand. Om de zaailingen extra beschutting te bieden tegen uitdroging is het handig om een plastic zak losjes over het kweekpotje te schuiven (eventueel rustend op een satéprikker). Licht is nodig om te ontkiemen evenals warmte, echter geen direct zonlicht. Als de plantjes groot genoeg zijn kunnen ze worden verspeend naar een grotere pot. Ook daarna hebben ze nog behoefte aan enige beschutting.

Stekken

Planten hebben de neiging om zich vanuit alle plantendelen te vermeerderen. Zo kunnen we stekken maken vanuit de top (kopstek), de stengel of het blad. Per plant kunnen de mogelijkheden verschillen. Bij de kopstek worden de onderste bladen voorzichtig verwijderd. Kruidachtige (niet-verhoute) gewassen (fuchsia, pelargonium) kunnen in voorjaar of zomer worden gestekt. Houtachtige planten (lavendel, buxus) stekken we in de zomer. Bij bomen en heesters doen we dit liever in herfst of winter. De jonge stekken moeten wel enigszins worden beschermd tegen allerlei weersinvloeden, bijvoorbeeld door ze tijdelijk af te dekken met een doorzichtige verpakking van jodenkoeken (met een paar gaten erin). Stekken worden in het algemeen pas ruim een maand na de bloei (of vruchten, bij vijg en druif) afgenomen, wanneer de sapstroom tot stilstand is gekomen.

Afleggen

Dit is een bijzondere manier van stekken waarbij de nieuwe plant middels een uitloper verbonden is met de moederplant. De stek kan worden gefixeerd met behulp van een deels uitgevouwen paperclip eromheen in de grond gestoken of met een steentje bovenop de uitloper. Het maken van een kleine beschadiging ter plaatse van het contact met de bodem kan het vormen van wortels bevorderen. Op een later moment kan de verbinding met de moederplant worden doorgesneden. Deze manier van vermeerderen vind vooral plaats in voorjaar of zomer.

De praktijk

Na alle theorie heeft Ellen ons een demonstratie gegeven van een aantal door haar besproken technieken. Dat leidde tot groot enthousiasme en afspraken om (stekken van) planten met elkaar uit te wisselen. Volgens Ellen loont het de moeite om meer te lezen over allerlei manieren van het vermeerderen van planten. En verder is het een kwestie van experimenteren. Het is spannend om het gewoon eens te proberen.

Aanbevolen literatuur over planten vermeerderen

Natuurlijk tuinieren – Pears (Atrium encyclopedie, ISBN 9789061139577)

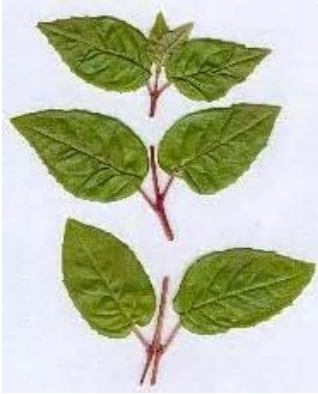
Natuurlijk tuinieren met inheemse planten – Bulsing (Groenboekery, ISBN 9789021005577)

Tuin vol wilde planten (natuur in tuin en park) – Londo (ISBN 978906255-4478)

Spelen met de natuur (de natuur als inspiratiebron) – Gerritsen (ISBN 9789062555451)

De ecologische siertuin – Rigaux + van Cauteren (ISBN 9789080062634)

Onkruidboek – Peters + Stekelenburg + Zeevat (Trichis) (ISBN 9789490608620)

kopstek (Fuchsia Frans)

aflegger (Houtwal.be)